

Weet je wel wie ik ben?

Leer de gierzwaluw kennen!

40,41 & 33,26
kerndoel

voor de leerkracht

Instructie & Introductie

Alle vogels lijken een beetje op elkaar maar toch zijn alle vogels anders. Laat de leerlingen in groepjes een vogel bestuderen. Voor elke vogel die we met de webcam van Beleef de Lente Junior volgen, is een werkblad. De kinderen leren over naam, uiterlijk, geluid, leefgebied en voedsel.

De leerlingen verwerken de kennis die ze opgedaan hebben op een poster. Als alle groepjes hun vogel gepresenteerd hebben, is het leuk de verschillen en overeenkomsten te bespreken. Als je de opwarmopdracht ook klassikaal doet, kun je met het woordweb erbij evalueren.

- 40 De leerlingen leren in de eigen omgeving veel voorkomende planten en dieren onderscheiden en benoemen en leren hoe ze functioneren in hun leefomgeving.
- 41 De leerlingen leren over de bouw van planten, dieren en mensen en over de vorm en functie van hun onderdelen.
- 33 De leerlingen leren meten en leren te rekenen met eenheden en maten, zoals bij tijd, geld, lengte, omtrek, oppervlakte, inhoud, gewicht, snelheid en temperatuur.
- 26 De leerlingen leren structuur en samenhang van aantallen, gehele getallen, kommagetallen, breuken, procenten en verhoudingen op hoofdlijnen te doorzien en er in praktische situaties mee te rekenen.

Doel:

Leerlingen leren de gierzwaluw goed kennen en raken vertrouwd met www.beleefdelentejunior.nl

Tijd:

4 uur. Er kan projectmatig met dit werkblad gewerkt worden.

Voorbereiding en benodigheden:

- Verdeel de klas in groepjes en laat elk groepje een vogel kiezen. Je kunt de groepjes deze vogel de hele lente laten volgen op www.beleefdelentejunior.nl;
- Laat de kinderen zelf informatie zoeken: foto's, clips en geluid van hun vogel. Op beleefdelentejunior.nl, **SchoolTV** en **Youtube** zijn allerlei filmpjes te vinden;
- Boeken uit de bibliotheek over de vogels van Beleef de Lente Junior;
- Als de leerlingen beeld en geluid op internet gezien en gehoord hebben, hebben ze geen computer meer nodig. Print wel de achtergrondinformatie van de site bij elke vogel uit. Let op: voor elke leeftijdsgroep staat andere achtergrondinformatie;
- Apart werkblad met de afbeeldingen van alle vogels erop. Dit werkblad kun je vinden op www.beleefdelentejunior.nl, klik op 'Ik ben leerkracht' en zoek op trefwoord 'Platen';
- Eenmalig 2 meter brede strook papier (vlechtstrook);
- Eenmalig wasknijper voor elk leerling en 8 wasknijpers voor de vogels;
- Eenmalig naamkaartje voor elke leerling;
- Schaar en lijm;
- Keukenweegschaal;
- Meetlint of iets dergelijks van minimaal 1 meter.

Opwarmopdracht

A: Inventariseer de kennis die kinderen over vogels hebben. Vraag ze woorden te noemen die bij hen opkomen als ze aan vogels denken. Teken de informatie in een woordweb. Het is leuk dit deel klassikaal te doen, voordat de kinderen beginnen aan het werkblad van de door hun gekozen vogel.

B: Maak op de brede vlechtstrook een meetlint voor aan de muur. Meet alle leerlingen op en laat ze hun naam met de wasknijper bij hun eigen lengte zetten.

Voor de leerkracht:

Dit werkblad is geschikt om zelfstandig, twee aan twee of in een klein groepje aan te werken. Laat elk groepje een vogel kiezen. Zorg dat alle acht vogels van Beleef de Lente Junior aan bod komen. Van elke vogel bestaat een introductiewerkblad. De opdrachten lijken op elkaar maar zijn aangepast aan de specifieke kenmerken van de vogel waar het werkblad over gaat. De opwarmopdracht is geschikt om klassikaal te maken, de evaluatie ook.

Je kunt de klas voor aanvang van Beleef de Lente Junior in groepjes verdelen en elk groepje de hele lente een van de vogels laten volgen op de webcam. De introductiewerkbladen dienen om de vogel goed te leren kennen. Elke groepje verdiept zich in 'zijn eigen' vogel en presenteert de opgedane kennis door middel van een poster of voorwerpen aan de rest van de klas.

De vogels voor de webcams zijn wilde vogels. Zij doen wat ze zelf willen. Vogelbescherming Nederland kan niet garanderen dat elke vogel voor de webcam verschijnt en gaat broeden. Als een groepje leerlingen een vogel gekozen heeft die niet voor de webcam verschijnt, laat ze dan overstappen op een andere vogel. Het is geen probleem als meerdere groepjes dezelfde vogel bestuderen en volgen.

Nabespreking:

Nadat alle posters af zijn of de voorwerpen verzameld, bespreek je de overeenkomsten en verschillen tussen de vogels in de klas. Ook het vergelijken met de mens, met jezelf, is leerzaam. Gebruik hiervoor opdracht 2. Laat kinderen verschillen opnoemen. Maak een grote tabel op het bord met in de rijen de kenmerken die de kinderen noemen en in de kolommen de vogels. Geef met kruisjes of met rood en groen aan welke vogel welke kenmerken heeft.

De gierzwaluw in het kort:

1. Een gierzwaluw is donkergrijs met een witte keel-vlek. Hij is sikkelvormig, heeft een gevorkte staart en korte zwakke pootjes waar hij niet op kan lopen. De snavel is kort en spits maar de bek is heel breed.
2. Zijn lengte is 18 cm en de spanwijdte 42 cm.
3. Een gierzwaluw weegt zo'n 45 gram dus hij is ruim 8x zo kort en bijna 780 x zo licht als een kind van 1 meter 40 en 35 kilo.
4. Ze maken een hoog en schel, luid schreeuwend snerpnd geluid: "srrierrsrrierr". Gieren betekent fluiten, joelen, schateren. Zijn naam is dus gebaseerd op het geluid dat hij maakt.
5. Gierzwaluwen jagen (hoog) in de lucht, soms honderd km van huis; ze nestelen op rotsen of hoge gebouwen. Het is een trekvogel: ze zijn van mei tot begin augustus in Nederland, vooral in de steden. Er zijn zo'n 30.000 broedparen.
6. Ze eten vliegende insecten en spinnetjes die in de lucht op spinsel zweven. Ze vliegen met de grote bek wijd open en vangen zo wel 10.000 beestjes per dag. In hun keel verzamelen ze voedsel met speeksel wat ze in kleine balletjes aan de jongen voeren.

Aanvullende acties:

- Bij Beleef de Lente Junior hoort een scala aan werkbladen die verdieping bieden op dit introductiewerkblad. Zoals de werkbladen over het voedselweb en de namen van de vogels. Kijk op **www.beleefdelentejunior.nl** voor een overzicht van alle werkbladen. Klik rechtsboven op 'Ik ben leerkracht' voor alle werkbladen.
- Mocht dit introductiewerkblad te weinig uitdaging bieden dan kan het introductiewerkblad voor groep 5/6 aangeboden worden.

Tips:

- Zet de websites alvast klaar voor de leerlingen.
- Maak de schaalverdeling onderaan het meetlint per cm in verband met de kleine vogels.
- De opwarmopdracht kan eenmalig uitgevoerd worden.
- Luister met de klas naar het geluid dat de gierzwaluw maakt op **www.beleefdelentejunior.nl**.

Opdracht 1: Onderzoek doen

Kijk op www.beleefdelentejunior.nl heel goed naar het uiterlijk van de gierzwaluw. Vul daarna de vragen in.

Tip: uiterlijk is hoe je eruit ziet.

Wat voor kleuren hebben de veren van de gierzwaluw?

Zijn kop is:

De vleugels zijn:

Zijn buik is:

Zijn rug is:

Hoe zien zijn ogen eruit?

De gierzwaluw heeft oranje/blauwe/groene/zwarte ogen

De ogen zijn groot/klein.

Wist je dat...

- ... de gierzwaluw in de lucht slaapt. Hij vliegt dan heel hoog en glijdt in cirkels naar beneden om even te slapen.
- ... als jonge gierzwaluwen uit het nest vliegen, vliegen ze bijna twee jaar zonder te stoppen. De eerste keer dat ze landen maken ze zelf een nest.
- ... gierzwaluwen wel 160 km per uur kunnen vliegen. Dat is harder dan de auto's op de snelweg rijden!
- ... gierzwaluwen maar heel korte pootjes hebben. Zitten kunnen ze maar een beetje, lopen helemaal niet. Ze kunnen wel rechtop aan een muur hangen.
- ... ze familie zijn van de kolibri? Kolibri's zijn kleine vogeltjes die alleen in Noord- en Zuid-Amerika voorkomen.

Opdracht 2: Een gierzwaluw op 'ware grootte'

2a: Vraag aan de juf of meester het papier waar plaatjes van alle vogels op staan en knip alleen de gierzwaluw uit. De gierzwaluw is 16 cm hoog. Zet de gierzwaluw met de wasknijper op de juiste plek op het meetlint.

2b: Ga in de klas op zoek naar dingen die even groot zijn als de gierzwaluw. Schrijf op wat je gevonden hebt:

2c: Ik ben: even groot / groter / kleiner dan de gierzwaluw.

2d: Als ik 6/7/8/9 gierzwaluwen boven op elkaar zet zijn we even groot.

Tip: gebruik het meetlint.

gierzwaluw
totempaal

Opdracht 3: Hoeveel weegt een gierzwaluw?

Een gierzwaluw weegt ongeveer 45 gram.

3a: Pak de weegschaal en leg daar een velletje papier op. Leg er nu nog een velletje op.

Ga zo door totdat de weegschaal op 45 gram staat.

3b: Til nu de stapel papier op.

3c: Vind je dat een gierzwaluw zwaar is of licht?

3d: Zoek iets dat even zwaar is als een gierzwaluw. Weeg daarvoor wat spullen om je heen.

Wat heb je gevonden?

VBN13_intro_gierzwaluw_34

Opdracht 5: Waar wonen gierzwaluwen?

Opdracht 6: Boodschappenlijstje

De gierzwaluw eet terwijl hij vliegt!

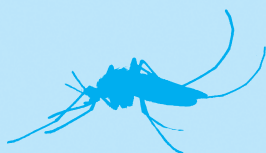
Zet een pijl tussen de gierzwaluw en de dieren die hij volgens jou eet.

mot

mier

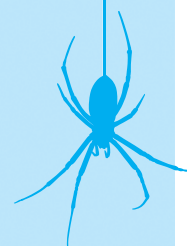
steekmug

gierzwaluw

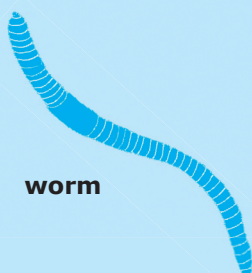
rups

spin

vliegen

worm